

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Sacramentum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

Porcorum immolatione plenius quædam apposuisse, ab eo autem quod super delirio nuper atti-
geramus, incipiam.

DELIBRII PIACULUM. CAP. XXIX.

Immolari siquidem Porcum ab laborantibus infania, verborum-
que delirio, multis scius Plautus indicat Menachmis:

*Nunc ipsi nature Deo mibi respondeas
Adolescens, quibus hic pretiis Porci veneunt,
Sacres, sinceri nummum unum en à me accipe,
Tùbe te piari de mea pecunia:
Nam ego quidem insanum esse te certo scio.
In eandem sententiam Horatius Sermonibus:
Immolet equis Hic Porcum Laribus?
quod is insanum minime labore videtur, qui dives, neque per-
jurus, neque sordidus haberetur.*

SACRIFICIUM. CAP. XXX.

Sed tamen multis porro mysteriis Porcus sacrificari solitus, ut
animalium soli Sues Ἰταὶ δαῶν Ηεὺς, quod immolare est,
meruerint appellari: Latine sacres teneri adhuc: & in veteri co-
media Sues mysterici nuncupantur, eaque laudatissima erat
hostia, si quis inventus esset Porcus, qui solidas unguis, non di-
vicias haberet. Quod ne qui mirum videatur, sciendum est, ex
Aristotele, in Macedonia Ᾱmatheolicas Sues unguibus esse fo-
lidis.

SACRAMENTUM. CAP. XXXI.

Per Porcum sane jurare Agamemnonem apud Homerum legi-
mus. Et pugiles certamen inituros juxta Horci Jovis statuam in Elide maestato Porcoju-
rare solitos, sine fraude feso comparasse, tradit Paulanias. Quinetiam judices praefectosque
certaminum eodem sacro, & apud eandem statuam jurasse tradit. Nulli vero Porcum illum,
per quem illi jurassent edere licuisse: quare Talthibius Homericus Porcum, quem Agamemnon
pro juramento statuerat, arreptum in mare præcipitem dedit. Addemus & illud, Censores Ro-
manos completo quinquennio lustrari solitos, sacrificia de Sue, Ove, Tauro facientes, quæ unica
dictione SOLITAURILIA vocabantur, ut obiter apud Pædianum in Divinationem corrigas, quod
duabus locutionibus dissitum legitur in vulgatis codicibus, Soli Taurilia. Cereri autem Porcus,
uti dictum, in primis maestabatur, sive quod pastu segetum & dissipazione, magnas arvis inferat
clades, ut apud Ovidium,

2. F. 2.

Prima putatur

*Hos̄ia Sus meruisse mori, quia semina rostro
Eruerit pando, s̄temq; intercepit anni.*

sive concilianda fecunditatis gratia, cum animal sit (ut id identidem repetamus) scutæ admodum
prolificæ: Adhiberi sane sacrificio Cereali Porcam auream & argenteam nuncupatam, ait Atteius Ca-
pito: que et si numero hostiarum non sint, nomen tamen earum habere, alteram ex auro, alteram ex
argento factam. Propudiatus vero Porcus dictus est, idem aferit Capito, sacrificio gentis Clau-
dia velut pulpamentum & exolutio omnis recontraçta religionis est. Sed ut ad foedus revertamur,
Porco etiam cælo sacra fieri solita, quotiens inter populos confeccio bello, vel pacie, et, vel federa
confirmarentur. Sed quod Virgilius sc̄eminino genere, *Cesa jungebat fædem Porca*, dixerit, Quædam
(ait Quintilianus) non tam ratione quam sensu judicantur: ut illud, *Cesa jungebat fædera Porca* fecit
elegans fictio nominis: quod si fecisset Porco, vile erat. Quod vero Servius ait falso dictum à Virgi-
lio, Porca, quod ad hoc sacrificii genus Porcus adhiberetur, Tranquillus in vita Claudi, cum Regi-
bus

A bus fœdus in foro icit, *Porca casa*, inquit, tametsi Livius quoque Porcum statuit. Sedenim apud Fe-
stum invenies, hæc Porcus in facrorum Pontificalium libris scriptum esse. Porcam autem dicit Ver-
nius, quæ familie purganda causa Cereri itidem solita est immolari, quod pars quædam ejus sacrifici-
cii fieret in conpectu ejus mortui, cuius funus instituebatur. Extant autem etiam hodie sacrificio-
rum hujusmodi vestigia Romano solo: nam veteri quodam instituto in defuncti memoriam corbes
fuillæ carnis atq; etiam bubule in frusta concisa ostiatim circumferunt, singulisq; & dibus frustum
carnis unum impendunt, quiq; lautiorem hanc faciunt viscerationem, Panem & vini sextarium ab-
ciunt.

NUPTIALIA CAP. XXXII.

QUIN ETIAM nuptiarum initii, antiquis Regibus Porcorum maestare mos erat. Et potentiores
qui que viri in Hetruria nuptialibus conviviis, novæ nuptæ maritique Diis tutelaribus Porcum
immolabant; quod etiam prisci Latini & Græci in Italia facitabant. Unde is qui sponsam ducturus
cum omnia apparaseret, & spe sponsa frustratus eset, exclamavit:

ἀπόλολεν γ' οὐ, καὶ πάλαντον, καὶ γάμον
Periit quicquid Sus, & talentum, & nuptia.

Hysteria sane festa erant, quibus Sus Veneri maestabatur, Argis instituta, cuius rei meminit Callima-
chus: quanquam apud Sicyonios omne animalium genus Veneri, ut alibi diximus, præter unum
Suum sacrificari solitum invenias. Aristoph. *Sed Veneri Porcus non sacrificatur. Causam superius ex-*
posuimus.

TERRA JUNOVE. CAP. XXXIII.

MACTABATUR etiam Majæ, sed prægnans, qua omnino terra est, & ut ait Cornelius Labeo,
nomen illi à magnitudine inditum: qua etiam in sacris Magna mater, & Opis vocabatur, cui Majæ Dæ-
sceptrum etiam in sinistra manu addebatur, quod eam Junonis potentiam habere putabant. Quan-
quam sunt qui Majam eandem Proserpinam interpretantur, ideoque illi Porca fieri, Suemque mori-
meruisse, quia semina, ut distum est, pando eruerit rostro. Proserpinam vero esse vim segetum & fru-
gum omnium per hyemem terræ abditum, per mitius vero tempus in superiori apertaque regione
C commorantem, mythologi docuere. Majæ autem Porcus fæcerat: quo illi cum alio quopiam nullo
quam cum terra quicquam commune esse manifestius intelligamus, sitque denique, ut Flaccus ait,
amicalato sus, vicima enim numinibus aut per similitudinem, aut per contrarietatem immolab-
tur, qua in sententia Virgilii dixit:

Et in verubus terrebitimus extra columnis.

in antipharmacum scilicet: ut hostia nocens eo itidem virgulto coquatur, quod vitibus nocet: nam
ea de causa præceptum ab eodem fuerat, ne inter vites corylus fereretur, quanquam Festus columnum
hostile ex corno arbore mavult esse, quam ex corylo: contra vero Sofipater Charisius columnum bar-
barissimum esse literarum transmutatione dicit, cum sit Corylus arbor, ita enim apud eum scribitur.

HUMANA HOSTIA. CAP. XXXIV.

REQUIUM est, ut de humanis hostiis loquamur, quando constat Porcos id beneficium humano
regeneri contulisse, ut pro nobis, in hujusmodi sacrum ipsi succederent. Nam sceler illa maestan-
D dorum hominum ubique fere locorum admisita, minime fabulofum habetur: manifestum siquidem
est hujusmodi fuisse sacrificium Taurice Diana, quod receptorum authorum fide testatissimum vide-
mus. Neque quidem Scytha solum hac perpetravere facinora, quos propter ingenia barbaris ipsi Melæ
feritatem id fecisse minime mirum videtur: sed & Egypti antiquitus tales Junoni hostias immola-
runt. Romanus quoque ipsi Jovem, quem Latiale vocant, humanis hostiis coluere. Jam Sicienus
Dentatus multis certaminibus illustris, primus apud Romanos hoc sacrum Marti fecit. Sedenim
alios quoque fuisse dicit Athanasius, qui postquam à bello victores rediissent, captivos per centuri-
as dividerent, deque singulis unum desumentes, eum Marti jugularent. Hinc Virgilian. Aeneas Pal-
lantis satis Manibus facturus:

— Sulmone creatos
Quattuor hic juvenes, totidem quos educat Ufens;

O 3

Aeneid. lib.

104

Viven-